

et helt Aar udgjør omtrent 14,000 Rd. Af disse omtrent 1,000 Eiendomme er der kun 89, som have en Brandforsikringssum af under 700 Rd. Medens nu, som sagt, Bygningsafgiftssummen er henved 14,000 Rd., er Bygningsafgiften af samtlige disse 89 Steder kun 110 Rd. Det vil altsaa sige, at Bygningsafgiften er gennemsnitlig lidt over 1 Rd. om Aaret for hver af disse 89 Eiendomme. Det er altsaa denne meget lille Afgift, der skal eftergives. Jeg har ligeledes ladet undersøge, hvor mange af saadanne smaa Eiendomme med et bygningsafgiftspligtigt Areal af 100 Kvadratalen der beboedes af mere end een Familie, og jeg fandt da, at der kun i 20 Steder, hvert med et Areal af under 100 Kvadratalen, boede alene een Familie, men at der i alle de øvrige Smaahuse med et Areal af omtrent 100 Kvadratalen boede 2 Familier, i enkelte 3 Familier. Disse Tal synes jeg burde nævnes, fordi de vise, at Afgiften, hvorom der er Spørgsmaal, er særdeles lille for den enkelte Eiendom og ikke kan spille nogen Rolle ved Leieafgiften for de smaa Rum, som de fattige Familier bebo. Disse Tal, som jeg saaledes har nævnt, stemme i Øvrigt temmelig godt med de andre Byer, om hvilke Oplysninger findes, thi den Afgift, der er Tale om at eftergive, er ogsaa i disse mellem 1 og 2 Rd. i nogle Byer 2, i andre kun 1 Rd. for den enkelte Eiendom. Fordelt paa de flere smaa Beboelsesteiligheder i den samme Eiendom bliver jo denne Afgift ganske forsvindende for hver enkelt. Men nu bliver Spørgsmaalet om der er nogen Rimelighed for, at Leierne af saadanne smaa Beboelsesteiligheder faae nogen som helst Lettelse i Husleien paa Grund af Eftergivelsen af denne Statsafgift; Det tror jeg paa ingen muntlig Maade. I den By, hvor jeg er mest kjendt, er Leien af saadanne ganske smaa Leiligheder under 100 Kvadratalen omtrent imellem 25 og 30 Rd. Det er den mindste aarlige Leie, som spares af en Familie; for denne Leie erholdes en Bolig, bestaaende af en Stue, et Kjøkken og et lille Brændekammer, altsaa en meget indskrænket Leilighed, og Leien derfor er, som sagt, selv i affides Gader omtrent 25 Rd. Naar der nu sker en Lettelse af 1 Rd. i Bygningsafgiften

af Eiendommen, skulde man tro, at der maatte ske et Afdrag paa Leien, saa at denne fra 25 Rd. kun bliver 24 Rd.; men det vil, paa ingen Maade blive Tilfældet. Leieren vil komme til at svare lige saa Meget eller ligesaa Lidt som tidligere; thi Leiens Størrelse afhænger af den Trang, der er til den Art Boliger, som vedkommende Leiere søge, og neppe af noget Andet; er denne Trang stor, vil Leien vore, er Trangen kun lille, er der stor Overflodighed paa Boliger, vil Leien falde. Nu spørger jeg: Til hvem uddeles da disse 100,000 Rd.? De uddeles til Eierne. Men saa vil jeg ligeledes sige, at med Hensyn til Eierne af disse smaa Steder vil denne lille Afgift, som varierer imellem 60 ø. og 1 Rd. eller 1 Rd. 48 ø., være aldeles uden nogen Betydning; den spiller aldeles ingen Rolle. Naar der har været klaget over Bygningsafgiften i Kjøbstæderne, maa vi vel huske, at disse Klager ingentunde ere udgaaede fra de smaa Eiere, net, det er fra Eierne af de store Eiendomme, af de vidtløftige Bygninger, som ikke ved deres Bemyttelse kunne afskaffe en Indtægt, der paa nogen Maade svarer til Eiendommens egentlige Værdi. Det er fra saadanne Eieres Side, at der navnlig klages over Bygningsafgift, idet der der kan være et stort Misforhold tilstede. Jeg kjender f. Ex. to Eiendomme — de ere begge to leiede ud, Eierne benytte dem ikke — og de forrente begge gennem Udleie en Kapital af 30,000 Rd.; men Bygningsafgiften er for den ene 53 Rd. og for den anden 118 Rd. Det er saadanne gælle Misforhold, som naturligvis ligge i Bygningsafgiften, fordi Maalestoffet, hvorefter den lignedes, nemlig Assurance-summen og Arealet, er en ufuldstændig Maalestof for Indtægten af Eiendomme, for Eiendommens Nytte og Brug; det er jo denne Basis, hvorpaa Staten efter Forordningen af 1802 hviler.

Det er altsaa min første Indvending mod denne Lov, at den ikke vil stifte nogen væsentlig Nytte, og at de 100,000 Rd., spredte omkring paa alle disse smaa bygningsafgiftspligtige Steder, ikke ville søles som nogen virkelig Lettelse af Leierne og kun meget lidt af Eierne. Men ved Siden af denne Be-